

**คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอน
เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ**
**Quality of work life of staff in school for intellectual disabilities under
special education bureau**

พรพัฒน์ ภาติ¹ กรองทิพย์ นาควิเชตร²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 205 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งตามสัดส่วนกระจายตามภูมิภาค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1) คุณภาพชีวิตการทำงานตามความคิดเห็นบุคลากรในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน อยู่ในลำดับสูงสุด รองลงมาคือ ด้านโอกาสก้าวหน้าของบุคลากร ด้านความเป็นอิสระทางวิชาการ ด้านภาระงานในหน้าที่รับผิดชอบ และด้านการติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่น ตามลำดับ

2) แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีดังนี้ ผู้บริหารควรตระหนักถึงการส่งเสริมบุคลากรให้เข้ารับฝึกอบรมและปฏิบัติจริง การจัดการเรียนการสอน จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการทำแผนการสอน การทำสื่อการสอนและนำแผนการสอนมาปรับใช้จริง การศึกษาดูงานการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา การปรับวิหะฐานะการเรียนการสอน สามารถปรับผลงานได้ง่ายเพราะเป็นผลงานเชิงประจักษ์ มีการประสานงานเกี่ยวหน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมบุคลากรให้เป็นผู้ปฏิบัติตามกฎระเบียบที่หน่วยงานได้ประชุมและมอบหมายให้ปฏิบัติอย่างเคร่งครัดเพื่อความปลอดภัยของนักเรียนประจำ บุคลากรสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาเฉพาะหน้าหากเกิดเหตุการณ์ใดๆ ที่เกี่ยวกับเด็กนักเรียนประจำเพื่อให้ความปลอดภัยของนักเรียนประจำ บุคลากรเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับความรู้เบื้องต้นด้านการรักษาพยาบาลเพื่อบริการดูแลนักเรียนให้ปลอดภัยจากอาการป่วยและจากเหตุการณ์อื่นๆ เบื้องต้นก่อนดำเนินการส่งต่อ มีการประสานงานสอบถามถึงสถานศึกษาต่ออย่างเหมาะสมกับความถนัดของผู้เรียน การจัดหาทุนการศึกษาให้กับ

¹ นักศึกษาปริญญาโท คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

² คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

**NMCCON
2021**

การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา

ครั้งที่ 8 ประจำปี พ.ศ.2564

“สู่ชีวิตวิถีใหม่ ด้วยงานวิจัยทางสุขภาพและการบริการ”

27 มีนาคม พ.ศ. 2564

นักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น การประสานหาสถานที่ฝึกอาชีพเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับประกอบอาชีพเลี้ยงตน

คำสำคัญ : คุณภาพชีวิต, การทำงาน,โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

Abstract

The purpose of this research were 1) To study quality of work life of staff in school for intellectual disabilities under special education bureau 2) To study guidelines for the development of the quality of work life of staff in school for intellectual disabilities under special education bureau. The samples were 205 administrators and teachers. The samples were collected by stratified random sampling. The research instrument were questionnaire and interview form for qualitative data analysis. The data were analyzed by percentage, mean and standard deviation.

The results found that

1) The average of overall quality of work life of staff in school for intellectual disabilities under special education bureau was at high level. Considering from each side, ranking from the highest to the lowest mean as follows; work speed, personal growth opportunity, academic independence, workload and responsibility and contact and coordination respectively.

2) The guidelines for the development of the quality of work life of staff in school for intellectual disabilities under special education bureau were administrator should support staff to receive teaching training and practice, set up a workshop about lesson plan making and media making and lesson plan implementing, study visit on teaching of individuals with intellectual disability, teaching works should be used to promote professional advancement because they are empirical work, coordinating with related departments, promote staff to be in strict compliance with the rules for dormitory students safety, staff attended basic knowledge of medical treatment training to provide care for students to be safe from illness and other incidents, there is a coordination about continuing education that is suitable for individual ability, provide scholarships to students and coordinating to find an establishment for internship.

Keywords : Quality, work life of staff , school for intellectual disabilities

ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย

การจัดการศึกษาพิเศษเพื่อคนพิการถือนโยบายที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศ ทั้งนี้เพื่อช่วยให้คนพิการได้รับถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมจนสามารถช่วยเหลือตนเองได้ และยังอาจสามารถช่วยเหลือสังคมได้อีกด้วย นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ประกาศในปี 2542 ว่า “คนพิการทุกคนที่อยากเรียนต้องได้เรียน” นับเป็นการเร่งขยายโอกาสและบริการการศึกษาสำหรับคนพิการให้ทั่วถึงและมีคุณภาพมากขึ้นถือเป็นการประกาศเจตนารมณ์ที่จะดำเนินการปฏิรูปการศึกษาเพื่อคนพิการ ซึ่งก่อให้เกิดการเร่งส่งเสริมการจัด

การศึกษาเพื่อคนพิการ ทั้งในรูปแบบการจัดการศึกษาเฉพาะความพิการและการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม (เนตรรัฐ อยู่เจริญ, 2553 : 1)

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ได้กำหนดให้คนพิการมีสิทธิต่างๆ ถึง 10 สิทธิ ได้แก่ 1) สิทธิในการเข้ารับบริการด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นของประชาชนทุกคน ทั้งผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส รวมทั้งผู้พิการย่อมมีสิทธิเสมอกัน 2) สิทธิในการได้รับการอุดหนุนในการรับการศึกษาในกรณีที่ผู้เรียนมาจากครอบครัวยากไร้ และได้รับสวัสดิการของรัฐในกลุ่มผู้ที่มีความต้องการพิเศษ 3) สิทธิในระหว่างรับการศึกษา หมายถึง สิทธิที่จะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเหมาะสมกับความต้องการ ความรู้ความสามารถของผู้พิการ รวมทั้งสื่ออำนวยความสะดวก เทคโนโลยีต่างๆ 4) สนับสนุนสิทธิในการรับการศึกษา รัฐมีหน้าที่ต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการศึกษา เงินอุดหนุนทั่วไปเป็นค่าใช้จ่ายรายบุคคลที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน ค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยคำนึงถึงคุณภาพและความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา รัฐต้องใช้มาตรการดำเนินการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ รัฐต้องส่งเสริมการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของส่วนกลางไปยังเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษา รวมทั้งต้องมีมาตรการส่งเสริมสนับสนุนการผลิตและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการจัดการศึกษา สำหรับคนพิการ 5) สิทธิในการเทียบโอนผลการเรียนที่ผู้เรียนสะสม ทั้งในระหว่างการศึกษาแบบเดียวกันหรือต่าง รูปแบบ 6) มีสิทธิและเสรีภาพในการเลือกสถานศึกษา 7) มีสิทธิและเสรีภาพในการเลือกระบบและรูปแบบการศึกษา 8) สิทธิในการจัดการศึกษา หมายถึง สิทธิในการจัดการศึกษาโดยบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา และสถาบันสังคมอื่นๆ ตามความเหมาะสมจำเป็น สิทธิในการจัดและมีส่วนร่วมจัดการศึกษา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สิทธิในการเข้าร่วมในการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของฝ่าย ต่างๆ สิทธิในการเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการทางการศึกษาชุดต่างๆ 10) สิทธิในการได้รับการอุดหนุนในการจัดการศึกษา สิทธิในการได้รับการอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาที่จัดโดยบุคคล ครอบครัว องค์กรเอกชน องค์กร วิชาชีพ สถาบันศาสนา และสถาบันสังคมอื่นๆ ตามความจำเป็นและเหมาะสม ในการนี้ครูการศึกษาพิเศษเป็นผู้มี บทบาทในการพัฒนานักเรียน โดยครูจะต้องมีความพร้อมนำความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม รวมทั้งมี คุณภาพชีวิตที่ดีครูจึงจะจัดการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมาย ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของครูใน โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยใช้แนวทางการศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิต การทำงานของครูผู้สอนในสถานศึกษา สาชกิน และเลงเกอร์แมน (Sashkin and Lengerman, 1984 อ้างถึงใน สนั่น ราชทิพย์, 2541 : 14) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการปฏิบัติงานและการสอนของครู โดยมีองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ ความเป็นอิสระทางวิชาการ โอกาสความก้าวหน้าของบุคลากร ความรวดเร็วในการปฏิบัติงานและลักษณะงานที่เป็น งานประจำ การมีภาระงานและหน้าที่รับผิดชอบ และการติดต่อประสานงานกับบุคลากรอื่นๆ ซึ่งแนวคิดนี้ได้ให้ความ กระจำขจัดในการประเมินระดับคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษา ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะใช้ทฤษฎีดังกล่าว ในการวิจัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาที่สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 205 คน กำหนดขนาดได้มาโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan (1970 : อ้างถึงใน สุวิมล ติรภานันท์, 2551 : 179) โดยใช้วิธีการสุ่มแบ่งตามสัดส่วนกระจายตามภูมิภาค (proportional stratified random sampling) จากจำนวนประชากร ทั้งหมดจำนวน 205 คน เป็นผู้บริหาร จำนวน 25 คน และครูจำนวน 180 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาตามแนวคิดทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีข้อความถาม เกี่ยวกับตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ส่วนที่ 2 สอบถามระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นแบบสอบถามแนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานและการสอนของครูตามแนวคิดของซาซกิน และเลงเกอร์แมน (สนั่น ราชทิพย์, 2541 : 14) ได้นำเสนอคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานและการสอนของครู มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ขั้นตอนที่ 2 เครื่องมือศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

คุณภาพชีวิตการทำงานตามความคิดเห็นบุคลากรในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน อยู่ในลำดับสูงสุด รองลงมาคือ ด้านโอกาสก้าวหน้าของบุคลากร ด้านความเป็นอิสระทางวิชาการ ด้านภาระงานในหน้าที่รับผิดชอบ และด้านการติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่น ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ระดับความคิดเห็นด้านคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความรวดเร็วต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่เวรดูแลนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ครูมีความละเอียดอ่อนเพราะเป็นการปฏิบัติงานกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

2. ระดับความคิดเห็นด้านคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านโอกาสก้าวหน้าของบุคลากร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความคิดริเริ่มการทำงานอาชีพเรียนรู้ทักษะใหม่ๆ รู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ การมีโอกาสนำหน้าตามวิสัยทัศน์ของกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3. ระดับความคิดเห็นด้านคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านความเป็นอิสระทางวิชาการ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การทำงานตามระเบียบหน้าที่เวรอย่างเคร่งครัด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ การมีเวลาส่วนตัวเพราะต้องมีการปฏิบัติหน้าที่เวร ครูหอนอน ครูพยาบาล

4. ระดับความคิดเห็นด้านคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านภาระงานในหน้าที่รับผิดชอบ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีภาระงานซับซ้อนได้เสียสละเวลาบางส่วนจึงจะเห็นภาพรวมของงาน สติปัญญา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ครูมีภาระงานมากกว่าหนึ่งงานส่งผลต่อประสิทธิภาพรวมในงานโรงเรียนประจำ

5. ระดับความคิดเห็นด้านคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านการติดต่อประสานงานกับบุคลากรอื่น โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียนเพื่อร่วมมือปรึกษาช่วยเหลือให้งานสำเร็จ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ การประสานงานต้อนรับผู้ที่มาเยี่ยมชมโรงเรียนเพื่อให้งานสำเร็จ

แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสรุปได้ดังนี้ บุคลากรในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านความเป็นอิสระทางวิชาการ บุคลากรในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านโอกาสก้าวหน้าของบุคลากร บุคลากรในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน บุคลากรในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านภาระงานในหน้าที่รับผิดชอบ และบุคลากรในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านการติดต่อประสานงานกับบุคลากรอื่น

อภิปรายผล

1. คุณภาพชีวิตการทำงานตามความคิดเห็นบุคลากรในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมและรายข้อได้อยู่ในระดับมากอาจเป็นเพราะการรับรู้ของพนักงานที่มีต่อวิธีการที่องค์การจัดสภาพการทำงานหรือกระบวนการต่างๆ ในการตอบสนองต่อความต้องการของพนักงาน ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ โดยมุ่งเน้นให้พนักงานเกิดความรู้สึกพอใจในงาน ทำให้พนักงานมีขวัญและกำลังใจ

ในการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของประสุมิ ฐูปหอม (2549) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูเขตคุณภาพบางคล้า 2 จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู เขตคุณภาพบางคล้า 2 จังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู เขตคุณภาพบางคล้า 2 จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านค่าตอบแทนที่เหมาะสมและเป็นธรรมอยู่ในระดับปานกลาง อีก 7 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับงาน ด้านระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติงานในสังคม และด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน อยู่ในระดับมาก รวมถึงงานวิจัยของกำชัย เสนากิจ (2553) ได้วิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26 ทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยมีการกำหนดประชากรครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26 จำนวน 35 โรงเรียน มีจำนวนทั้งสิ้น 1,788 คน และกลุ่มตัวอย่าง ครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 จำนวน 35 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวิจิต กิจชอบ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตในการทำงานของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา อำเภอบ้านทับทิม จังหวัดพังงา ผลการวิจัยพบว่า ครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา อำเภอบ้านทับทิม จังหวัดพังงา มีคุณภาพชีวิตในการทำงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังมีงานวิจัยของวรวิศา มาตรา (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูในสังกัดกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาเฝ้าไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของคุณครูสังกัดกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาเฝ้าไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของอนุสรณ์ ตาดทอง (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตการทำงานของอาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์โรงเรียนสาธิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของอาจารย์โรงเรียนสาธิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่าคุณภาพชีวิตการทำงานของคุณครูในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งสามารถอภิปรายผลในแต่ละด้านได้ดังนี้

1.1 บุคลากรในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านความเป็นอิสระทางวิชาการ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะครูโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาต้องสอนนักเรียนให้ครบถ้วนตามหลักสูตร สามารถทำให้นักเรียนเข้าใจได้อย่างที่ต้องการ ให้เป็นไปตามหลักสูตรที่กรมวิชาการกำหนดให้ใช้ และนำมาปรับใช้เพื่อเหมาะสมกับนักเรียน สร้างความกระตือรือร้นในขณะสอน อีกทั้งยังต้องช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในเรื่องความเป็นอยู่ให้กับนักเรียนตามที่นักเรียนต้องการได้

1.2 บุคลากรในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านโอกาสก้าวหน้าของบุคลากร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เนื่องจากครูโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จะได้มีการเข้าฝึกอบรมด้านเทคนิคเฉพาะทาง เพื่อเด็กนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เทคโนโลยีและการสัมมนาทางวิชาการเพื่อการบริหารงาน ทำให้มีโอกาสพัฒนาตนเอง และสามารถนำความรู้และเทคนิคต่างๆ นำมาเสนอผลงานเพื่อปรับตำแหน่งได้ รวมถึงทำให้มีความคิดริเริ่มใหม่ๆ เพื่อปรับใช้กับการทำงาน

1.3 บุคลากรในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะครูในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาจะต้องมีความรวดเร็วต่อการปฏิบัติหน้าที่ไว้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา รวมถึงด้านการดูแลด้านสุขภาพของเด็กนักเรียนในโรงเรียน เพื่อให้มีความปลอดภัยต่อนักเรียนในโรงเรียนมากที่สุด

1.4 บุคลากรในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านภาระงานในหน้าที่รับผิดชอบ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะครูโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จะมีปัญหาด้านการได้รับมอบหมายหน้าที่ในการปฏิบัติงานไม่ชัดเจนมีเอกสารที่ต้องจัดทำจำนวนมาก รวมถึงได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานอื่นที่นอกเหนือจากงานสอน ดังนั้น ครูโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาจึงปฏิบัติงานด้วยความรักที่จะรับรู้สภาพต่างๆ ของงานที่ต้องปฏิบัติ เป็นผู้มีความเสียสละอดทน สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างเหมาะสม

1.5 บุคลากรในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านการติดต่อประสานงานกับบุคลากรอื่น โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะนักเรียนโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีความแตกต่างอย่างมากกับโรงเรียนแบบปกติ คือ ครูต้องมีความสามารถในหลายๆ ด้าน เช่น การทำความเข้าใจกับนักเรียน การสอนในวิชาเฉพาะ และการนำนักเรียนไปสู่สภาวะสังคมแบบปกติ ครูโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จึงต้องมีการช่วยเหลือกันตามที่ครูในแต่ละวิชานั้น มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น พูดคุย ประสานงาน เพื่อให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จ

2. แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ประเด็นอภิปรายดังนี้

1. บุคลากรในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านความเป็นอิสระทางวิชาการ ได้แก่ ควรจัดอบรมเรื่องหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา อาจเป็นเพราะว่าครูโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาต้องสอนนักเรียนให้ครบถ้วนตามหลักสูตร สามารถทำให้นักเรียนเข้าใจได้อย่างที่ต้องการให้เป็นไปตามหลักสูตรที่กรมวิชาการกำหนดให้ใช้ และนำมาปรับใช้เพื่อเหมาะสมกับนักเรียน สร้างความกระตือรือร้นในขณะสอน อีกทั้งยังต้องช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในเรื่องความเป็นอยู่ให้กับนักเรียนตามที่ต้องการได้ สอดคล้องกับ ณัฐตะวัน ลิ่มประสงค์ (2546) ที่ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตในการสอนของครูที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู พบว่า ด้านวิชาการ ด้านเทคนิควิธีการสอน ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู

2. บุคลากรในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านโอกาสก้าวหน้าของบุคลากร ได้แก่ การส่งบุคลากรไปอบรมด้านเทคนิคการสอน การวิจัย และด้านเทคโนโลยีต่างๆ อาจเป็นเพราะว่าครูที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จะได้มีการเข้ารับการอบรมด้านเทคนิคเฉพาะทาง เพื่อเด็กนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เทคโนโลยีและการสัมมนาทางวิชาการเพื่อการบริหารงาน ทำให้มีโอกาสพัฒนาตนเอง และสามารถใช้

ความรู้และเทคนิคต่างๆ นำมาเสนอผลงานเพื่อปรับตำแหน่งได้รวมถึงทำให้มีความคิดริเริ่มใหม่ๆ เพื่อปรับใช้กับการทำงาน สอดคล้อง ขนิษฐา ยอดคำปา (2546) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในสถาบันอาชีวศึกษาภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ การได้รับมอบหมายให้ทำงานในวันหยุด การได้รับการอบรม การส่งเสริมด้านการศึกษา การปรับเงินเดือนหรือเลื่อนตำแหน่ง เมื่อได้รับวุฒิการศึกษาเพื่อความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้บังคับบัญชา ความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ความสามัคคีในหน่วยงานและการได้เลื่อนตำแหน่งหน้าที่การให้สูงขึ้นเรื่อยๆ โดยพิจารณาความรู้ความสามารถในการทำงาน

3. บุคลากรในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน ได้แก่ การปรับเปลี่ยนเวลาในการปฏิบัติงานของบุคลากร อาจเป็นเพราะครูในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาจะต้องมีความรวดเร็วต่อการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา รวมถึงด้านการดูแลด้านสุขภาพของเด็กนักเรียนในโรงเรียน เพื่อให้มีความปลอดภัยต่อเด็กนักเรียนในโรงเรียนมากที่สุด สอดคล้อง ขนิษฐา ยอดคำปา (2546) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในสถาบันอาชีวศึกษาภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ การได้รับมอบหมายให้ทำงานในวันหยุด การได้รับการอบรม

4. บุคลากรในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านภาระงานในหน้าที่รับผิดชอบ ได้แก่ การแบ่งภาระงานที่รับผิดชอบให้มีความชัดเจน อาจเป็นเพราะครูโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จะมีปัญหาด้านการได้รับมอบหมายหน้าที่ในการปฏิบัติงานไม่ชัดเจนมีเอกสารที่ต้องจัดทำจำนวนมาก รวมถึงได้รับมอบหมายหน้าที่ในการปฏิบัติงานไม่ชัดเจนมีเอกสารที่ต้องจัดทำจำนวนมาก รวมถึงได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานอื่นที่นอกเหนืองานสอน ดังนั้นครูโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาจึงปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรักที่จะทำ รับผิดชอบต่อหน้าที่ของงานที่ต้องปฏิบัติ เป็นผู้มีความเสียสละอดทน สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับ แจ่มศรี บุญทองจันทร์ (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนโสตศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า ครูต้องมีความสามารถในหลายๆ ด้าน เช่น การใช้ภาษามือ การทำความเข้าใจกับนักเรียน การสอนในวิชาเฉพาะ และการนำนักเรียนไปสู่สภาวะสังคมแบบปกติ ครูจึงต้องมีการช่วยเหลือซึ่งกันตามที่ครูในแต่ละวิชาชนิด มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น พูดคุย ประสานงาน เพื่อให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จ

5. บุคลากรในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านการติดต่อประสานงานกับบุคลากรอื่น ได้แก่ การประชาสัมพันธ์กับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อาจเป็นเพราะนักเรียนโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีความแตกต่างอย่างมากกับโรงเรียนปกติ คือ ครูต้องมีความสามารถในหลายๆ ด้าน เช่น การทำความเข้าใจกับนักเรียน การสอนในวิชาเฉพาะ และการนำนักเรียนไปสู่สภาวะสังคมแบบปกติ ครูโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาจึงต้องมีการช่วยเหลือซึ่งกันตามที่ครูในแต่ละวิชาชนิด มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น พูดคุย ประสานงาน เพื่อให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับแจ่มศรี บุญทองจันทร์ (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนโสตศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า โรงเรียนจัดให้มีการฝึกอบรมด้านเทคนิคเฉพาะทาง เพื่อเด็กนักเรียนที่มีความพิการ เทคโนโลยีและการสัมมนาทางวิชาการเพื่อการบริหารงาน ทำให้มีโอกาสพัฒนาตนเอง และสามารถใช้ความรู้และเทคนิคต่างๆ นำมาเสนอผลงานเพื่อปรับตำแหน่งได้ รวมถึงทำให้มีความคิดริเริ่มใหม่ๆ เพื่อปรับใช้กับการทำงาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ควรสนับสนุนและส่งเสริมครูได้พัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถ และเทคนิควิธีที่จะทำงานในหน้าที่การสอน ซึ่งมีลักษณะต้องใช้ความรวดเร็วเพื่อให้ทันเวลางานอื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่องได้ดีขึ้น และพัฒนาแนวคิดด้านการรักเด็ก รักงาน และสามารถทำงานที่มีลักษณะงานประจำได้อย่างมีความสุข จะช่วยให้ครูมีคุณภาพชีวิตให้สูงขึ้น
2. ควรสนับสนุนและส่งเสริมครูได้พัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถและเทคนิควิธีที่จะทำงานในหน้าที่การสอน ซึ่งมีลักษณะต้องใช้ความรวดเร็วเพื่อให้ทันเวลางานอื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่องได้ดีขึ้น และพัฒนาแนวคิดด้านการรักเด็ก รักงาน และสามารถทำงานที่มีลักษณะงานประจำได้อย่างมีความสุข จะช่วยให้ครูมีคุณภาพชีวิตให้สูงขึ้น
3. ควรให้ความเอาใจใส่สุขภาพของครู ทั้งสุขภาพกายและจิตใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูที่ต้องรับภาระหน้าที่ในตำแหน่งงานที่มีความรับผิดชอบสูง เพิ่มสิ่งจูงใจต่างๆ ตอบแทนครูที่มีโอกาสก้าวหน้าด้วยความสามารถของตนเอง เพื่อลดความตึงเครียดที่ได้รับจากภาระงานที่เพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาความคิดเห็นด้านคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนความคิดเห็น และมีข้อเปรียบเทียบด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในโรงเรียน
2. ศึกษาแนวทางในการพัฒนาด้านการส่งเสริมบุคลากรของโรงเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาต่อไปในอนาคตจากผู้ให้ข้อมูลกลุ่มอื่น หรือจากระดับนโยบาย
3. ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของบุคลากรโรงเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เช่น สถานที่ในการปฏิบัติงาน สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน และสภาพปัญหาในการปฏิบัติงาน เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- ชนิษฐา ยอดคำปา. (2546). การศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของครูสถาบันอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเอกชนในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- แจ่มศรี บุญทองจันทร์. (2559). คุณภาพชีวิตการทำงานที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูสังกัดกรุงเทพมหานครสำนักงานเขตบางกะปิ.วิทยานิพนธ์ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กำชัย เสนากิจ. (2553). คุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- กำชัย เสนากิจ. (2553). คุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- ณัฐตะวัน ลิ้มประสงค์.(2556). การบริหารจัดการการประกันคุณภาพสถานศึกษาสำหรับอนาคต. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร .
- เนตรรุ่ง อยู่เจริญ, (2553). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของครูสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สนั่น ราชทิพย์. (2541). แนวทางเสริมสร้างคุณภาพชีวิตในการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุวิมล ติรกานันท์. (2551). การสร้างเครื่องมือวัดตัวแปรในการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประสูติ ฐูปหอม. (2549). คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู เขตคุณภาพบางคล้า 2 จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- วิจิต กิจชอบ. (2553). คุณภาพชีวิตในการทำงานของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทั่วไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- วริศรา มาตรา. (2554). คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูสังกัดกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาเฝ้าไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2. การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสังคมและการจัดการระบบสุขภาพ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี.
- อนุสรณ์ ตาดทอง. (2556). คุณภาพชีวิตการทำงานของอาจารย์โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.